

Jens Kvorning og Jacob Bang / Interventioner og udlægninger - Fortolkninger og transformationer

TILGANG

Kunstnerisk udviklingsvirksomhed har som begreb, forsknings aktivitet og praksisform mange tolkninger. Vi har med dette projekt ønsket at fortolke kunstnerisk udviklingsvirksomhed på en meget elementær måde - med vægten på begrebet udviklingsarbejde. Vores ambition med projektet har ikke været at nå frem til ét eller nogle få markante rumlige udsagn, med stor skulpturel eller grafisk kraft, men at undersøge og beskrive hvordan vi interagerer med et felt bestående af stort antal form-elementer. Undersøgelse, interaktion og mængde er således centrale begreber for projektet.

I begrebet undersøge ligger en ambition om gennem mange afprøvninger at nå frem til en øget indsigt i hvordan vi reagerer på bestemte formmæssige relationer og konstellationer. At undersøge indebærer også, at vi er mere interesserede i at åbne for mange begyndende indsigter og refleksioner, som kan videreføres i andre projekter, end vi er interesserede i at nå frem til nogle meget nagelfaste statements. At undersøge indebærer i vores brug af begrebet endvidere en delikat dobbelthed mellem en klar systematik i afprøvningsprocedurerne og en åbenhed overfor de muligheder, der fremstår som resultat af bestemte interventioner.

I begrebet interaktion ligger en erkendelse af - eller en påstand om – at det vi undersøger er en form for dialog med et formmæssigt materiale, hvor både vi og det materiale vi arbejder med, agerer ud fra nogle indlejrede muligheder og regler: At materialet på sin side rummer en formmæssig vilje, som af os fortolkes gennem nogle indlærte og tids- og kulturrelaterede præferencer.

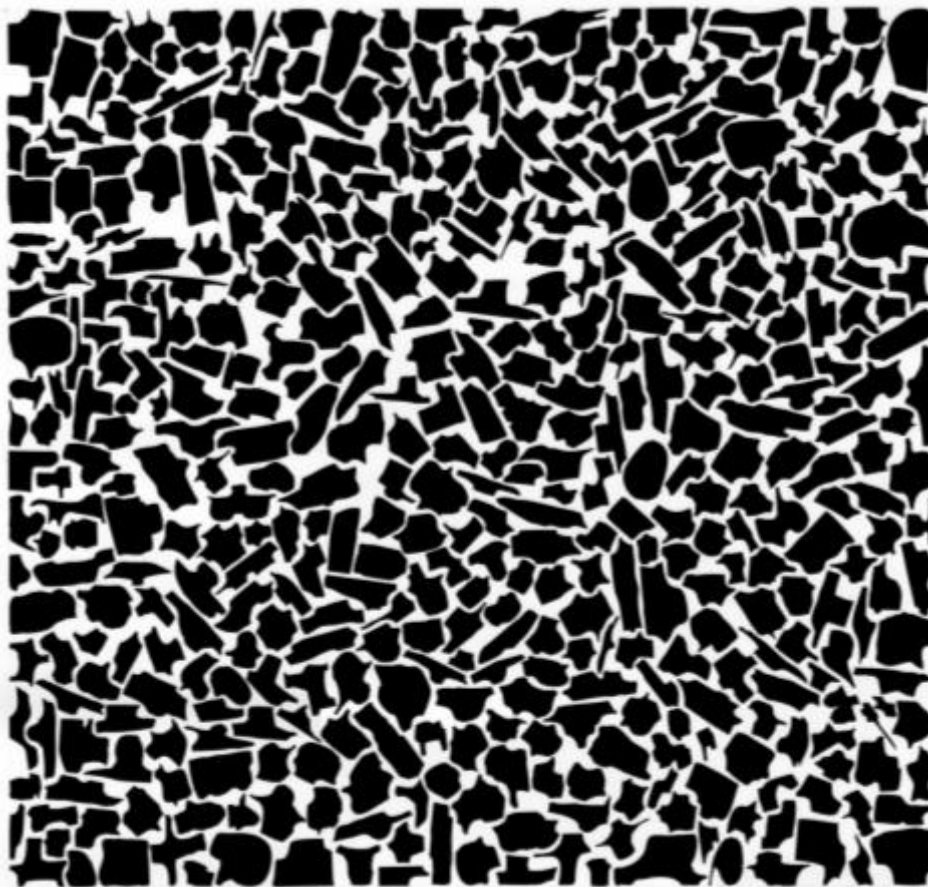
Mængden interesserer os ud fra den betragtning, at en række aspekter af de formmæssige relationer, som vi ønsker at undersøge, stiller sig forskelligt alt efter om man undersøger og udvikler et felt bestående af 10, 20 eller 30 elementer, eller man forsøger at forstå hvad der er på spil når man arbejder med et felt bestående af 100 eller flere hundrede elementer. Udgangspunktet for projektet er et felt bestående af 450 brikker. Dette felt udsøges i en dialektik mellem systematiske interventioner og intuitive reaktioner. Der gennemføres en serie på forhånd definerede, formale interventioner som efterfølgende giver anledning til eller peger på en række intuitive reaktioner. Disse tilgange er dokumenteret i de to log-bøger, som er en del af udstillingsmaterialet

UDGANGSPUNKTET: DET TÆTPAKKEDE FELT

Udgangspunktet for afprøvningserne er et stort antal elementer med varierende former, genereret fra en serie skulpturer skabt af Jacob Bang. Elementerne foreligger i en to-dimensional, printet gengivelse, hvor de er samlet i et tætpakket felt, og de foreligger også som modelbrikker, udkåret af en grundplade på 600 x 600 mm. Elementer og brikker har alle forskellige former, men de samler sig i nogle familier: Der er nogle få, lidt større brikker, med en forholdsvis enkel, organisk form. Der er et lidt større antal elementer som har et langagtigt format. Og så er der et stort antal elementer, som har meget komplekse former, med stærkt konkave og stærkt konvekse sider, de fleste uden en dominerende retning. En del af elementerne i denne dominerende form-familie har lange udløbere som en art følehorn eller fangarme, hvilket udstyrer dem med en særlig kombinationslogik. Samlingen af elementer er specielt derved at den ikke indeholder elementer med rektangulære eller andre simple geometriske former.

De mange elementer er i udgangssituationen formeret som et tæt pakket felt, indskrevet i et kvadrat. Feltet er oprindeligt opstået ved en ureflekteret udlægning af elementerne, hvor kriteriet alene har været at opnå en stor tæthed med en minimal afstand mellem elementerne. Det viser sig imidlertid ved diverse afprøvninger, at elementerne samler sig på en ret ensartet måde, når de udsættes for pres fra alle kanter på en gang. Sammenpakningen kan sammenlignes med isflager, som blæsten har presset sammen i en bugt, eller den kan sammenlignes med geologiske aflejringer, hvor de enkelte sten er presset tættest muligt sammen. Elementerne finder i denne sammenpresningsproces hinanden i et møde, hvor små og store elementer og konkave og konvekse former hurtigt finder sammen i formuleringen af en form for pladsøkonomi – en effektiv anvendelse af den tilgængelige flade.

Selvom udgangssituationen principielt set er specifik, så kan den i kraft af denne 'pakningslogik' med rimelighed opfattes som en generisk form for sammenstilling af elementerne.

Det tætpakkede felt

INTERVENTIONER OG UDLÆGNINGER

Det tætpakkede felt af formelementer, som udgør vores forsøgsmateriale, undersøges på to måder:

1: Gennem interventioner i feltet i form af udtyndinger

2: Som ny-udlægninger af elementer – dvs. gennem en proces af gradvise fortætninger.

Interventionerne fjerner elementer med særlige karakteristika: Der findes eksempelvis elementer med en afrundet organisk form som en strandsten. De skiller sig ud i helheden og indtager en form for monument-rolle. Disse elementer henholdsvis fjernes og fritlægges. Tilsvarende optræder det vi kalder langagtige elementer med en særlig rolle, og de undersøges på samme måde – gennem fjernelse og gennem fritlægning. Den samme test gennemføres på andre elementer med særlige form-karakteristika. Gennem disse interventioner undersøges den rolle disse elementer spiller i det samlede felt og hvorledes feltet reagerer på at de fjernes.

Ny-udlægningerne anvendes til at undersøge det vi kalder den iboende formvilje i de enkelte elementer og den relation de har til bestemte kompositionsprincipper, som vi er tilbøjelige til at anvende i udlægningerne. Disse undersøgelser sker gennem en serie af udlægninger og afprøvninger, der arbejder med et stigende antal elementer – begyndende med 8-10 elementer og afsluttende med 300 elementer.

Det er en tydelig observation fra arbejdet med udlægningerne at når der arbejdes med et begrænset antal elementer, så spiller den specifikke form på de enkelte elementer en stor rolle for den måde de kombineres, mens denne rolle

aftager eller ændrer sig når antallet vokser. Det peger på en dialektik og overvejring mellem komposition og det der kunne kaldes organisering eller strukturering.

Der foretages undervejs i denne serie af afprøvninger også sorteringer – opdeling af formelementerne i forskellige formmæssige familier. Elementer med en udpræget længderetning i en gruppe. Elementer med sluttede organiske former i en anden gruppe. Elementer med langt udtrukne former i en tredje gruppe osv. De udlægninger der efterfølgende sker viser helt andre tendenser i kompositionsvalg og foretrukne formrelationer, end det der gjorde sig gældende i arbejdet med tilfældigt blandede elementer.

I udlægningerne anvendes også en ekspansions-kontraktions dialektik. Når et antal elementer har været udlagt ud fra et kompositorisk blik sammenpresses de til en tæt klump. Denne tætte klump ekspanderes derefter underlagt en regel om at elementerne ikke må skifte indbyrdes relation – kun indbyrdes afstand.

Afslutningsvis gennemføres en udlægning af 300 elementer – først samlet og undersøgt i grupper af 10, derefter i grupper af 20 og sluttelig sammenføjet til et samlet felt.

Interventioner og udlægninger, eksempel

FORTOLKNINGER OG TRANSFORMATIONER.

Interventioner og udlægninger peger på nye muligheder som afprøves i en mere intuitiv proces som er karakteriseret ved fortolkninger og transformationer. Her spiller også repræsentationsformen en stor rolle.

Ved at bringe den præcise grafiske eller fotografiske repræsentation, som er benyttet i den første fase, ind i diverse IT programmets rum at muligheder for skaleringer og manipulationer opstår der nye muligheder for at fortolke og reagere på det materiale der er produceret i første fase.

Vi forsøger os her med at "opfinde" en repræsentationsform, der beskriver udlægningerne – og - transformationene af disse, optimalt, såvel indholdsmæssigt som rent grafisk. En form, der stimulerer vores nysgerrighed og æstetiske blik - skaber muligheder og benspænd - noget at studere - for dermed at definere regler og erfaring fra en kreativ proces, der afprøver materialets modstand og åbner op for arkitektoniske tegn og ideer (der kan afprøves yderligere i en senere fase). Der arbejdes med forskellige udlægningskompositioner, stablinger og lag: med ophobninger, korridorer og passager hvor der kan trænges igennem tætheden; med det vinkelrette og det organiske i samklang; med hvor der opstår rumdannelser - positive og negative rum; med sekvenser – hvor elementerne smelter sammen eller sammentegnes til større plamagelignende formationer.

Vi har eksperimenteret med begrebspar såsom symmetri/asymmetri, balance/ubalance, statisk/dynamisk, tyngde/lethed og endelig lys og skygge (grafisk med den sort/hvide balance) – hvor skygger kan smelte sammen med det der kaster skygger og skabe nye sammenhængende grafiske landskaber hvor der før var fritliggende elementer. Præcise grænser kan blive dobbelttydige. Noget har større autoritet end andet, vi vælger ud, tilfældigheder i tegningen udnyttes som erfaring i den næste tegning, fejl bliver styrke, der tolkes og fejltolkes, irriterende støj fjernes eller styrkes, der komponeres, proportioneres, repeteres, beskæres og skaleres med ændringer i detaljeringsniveauét til følge. Transformationsprocessen er dynamisk og intuitiv - med en stor produktion til følge. Der arbejdes usentimentalt med de mange elementer i komplekse udlægningskompositioner i forsøget på at identificere elementernes forskellige operationelle muligheder som vi har forsøgt at kortlægge i en serie grafiske udsagn, der sine steder nærmest bliver tegn-agtige kalligrafiske sekvenser.

I dette materiale vil vi udvælge et række arbejder, der optegnes og målsættes med henblik på fremstilling af nye modeller på et senere tidspunkt.

Fortolkninger og transformationer, eksempel